

Kazimierz Bielenin

Nowa Słupia, woj. kieleckie. Stanowisko 11

Informator Archeologiczny : badania 11, 132-133

1977

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

z okresu rzymskiego /w tym 4 piece garncarskie/ oraz ślady osadnictwa wczesnośredniowiecznego. Stanowisko położone jest w dolnej partii terasy, ponad doliną Wisły. Teren ten jak również obszar zajęty przez dwa sąsiednie stanowiska 17 i 18 narażony jest na zniszczenie w wyniku prac inwestycyjnych Huty im. Lenina.

Wykop sondażowy o wymiarach 15 x 2 m usytuowany został w odległości 30 m na zachód od granicy terenu badanego w 1954 roku. W wykopie wystąpił gruz budowlany o miąższości dochodzącej do 100 cm. Pod nim zalegał less, w którym nie stwierdzono występowania śladów osadnictwa pradziejowego. Analiza stratygrafii warstw wykazała, iż na terenie tym zaszły znaczne zmiany w wyniku budowy rurociągów. Drugi wykop o wymiarach 5 x 5 m założono w odległości 35 m na północ od wykopów z 1954 r. I w tym wypadku górne warstwy o charakterze zasypiskowo-wyrównawczym były pozostałościami prac ziemnych prowadzonych w okresie ostatnich 20 lat. Pod nimi zalegała warstwa kulturowa o miąższości od 50 cm do 170 cm. Znaczna miąższość warstwy kulturowej jest wynikiem procesów erozyjnych stoku terasy. Materiał ruchomy występujący w warstwie datować należy w większości na późny okres wpływów rzymskich m.in. ceramika siwa. W niewielkiej ilości wystąpiły fragmenty naczyń neolitycznych i okresu lateńskiego, a także zapinka o konstrukcji późnolateńskiej. Nie odkryto obiektów.

Przewiduje się kontynuację badań, jednakże zmiany jakie zaszły w konfiguracji terenu narzucają konieczność lokalizowania dalszych badań w wyższej partii terasy.

NOWA SZUPLA
woj.kieleckie
Stanowisko 11

Muzeum Archeologiczne
w Krakowie

Badania prowadził doc.dr hab.Kazimierz Bielenin. Finansowało Muzeum Archeologiczne w Krakowie. Pierwszy sezon badań. Stanowisko żużla - piecowisko dymarskie z wczesnego okresu wpływów rzymskich.

Stanowisko żużla położone jest ok. 300 m na północ od stanowiska Nowa Szupla 2, znajdującego się w obrębie pawilonu będącego obecnie Muzeum Starożytnego Hutnictwa Świętokrzyskiego w Nowej Szupli. Występuje ono na polach uprawnych przechodzących w kierunku południowo zachodnim w teren leśny stoku Łysej Góry.

Zbadano całe stanowisko żużla. Odsłonięto w znacznym stopniu zniszczone w części górnej całe piecowisko dymarskie. Badane piecowisko należy do grupy tzw. piecowisk uporządkowanych typu: dwa ciągi czwórek. W obrębie piecowiska odkryto pozostałości 102 pieców dymarskich. W ciągu prawym /zachodnim/

znajdowały się ślady 58 pieców, w ciągu lewym /wschodnim/ pozostałości 44 pieców.

Na szczególną uwagę zasługują wypełniska kotlinek nr 11 i 12 prawego ciągu u których w ich części przydennej odkryto celowo wykonany otwór wypływowy dla żużla. Otwór kształtu podłużnie owalnego szerokości ok. 22 cm i wysokości ok. 15 cm. Zachowane fragmenty tej części kotlinki wypełnione są zastygniętą masą żużla wypływającego na zewnątrz pieca. Ślady tego rodzaju żużla występują również obok innych kotlinek piecowiska.

Cztery próbki węgla drzewnego przesłano do analizy C14.

ODRY, gm.Czersk
woj.bydgoskie

Katedra Archeologii Uniwer-
sytetu Łódzkiego

Badania prowadziła Pomorska Ekspedycja Archeologiczna Uniwersytetu Łódzkiego. Autor sprawozdania mgr Tadeusz Grabarczyk. Finansował Uniwersytet Łódzki oraz Urząd Wojewódzki w Bydgoszczy. Dwunasty sezon badań. Omentarzynsko płaskie i kurhanowe z okresu wpływów rzymskich II-III w.

Przebadano 1490 m² na omentarzynsku płaskim, gdzie odkryto 41 grobów /nr 417-457/ a w tym 22 szkieletowe, 18 jamowych i 1 popielnicowy. Zbadano i zrekonstruowano kurhan nr 14, w którym odkryto grób szkieletowy.

Wśród pochówków na szczególną wyróżnienie zasługuje nr 423 grób szkieletowy, w którym wystąpiły: pucharek na nóżce, fibula /Alm.VI/, brązowa sprzączka do pasa i także sakończonnie pasa, brązowa pinceta oraz kompletnie zachowane naczynie typu "terra sigillata" wykonane z czerwonej gliny z dookołnym przedstawieniem scen myśliwskich.

Wszystkie groby jamowe zawierały przemyte kości i nie odkryto w nich żadnych zabytków.

Badania prowadzono przy użyciu sprzętu zmechanizowanego, który był m.in. prezentowany na Międzynarodowym Sympozjum Archeologicznych Prac Polowych w dniach 15-17 września 1977 r.

Zbiory z tegorocznych badań są przechowywane w Katedrze Archeologii Uniwersytetu Łódzkiego.

Badania będą kontynuowane przede wszystkim na kręgach i kurhanach.

OSIEK - PRACZ, gm.Wyrzysk
woj.pileskie

patrz
okres halstaacki